

ת"פ 19362/10/15 - מדינת ישראל נגד גיא נוסקוב

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 19362-10-15 מדינת ישראל נ' נוסקוב
תיק חיצוני: 593352012

לפני	כבוד השופט מוחמד עלי
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	גיא נוסקוב

החלטה

לפניי בקשת הנאשם לביטול כתב האישום שהוגש נגדו בתיק זה בטענה כי לא התקיים הליך שימוע לפי סעיף 60א' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: **חסד"פ**).

כתב האישום וההליכים עד כה

1. כתב האישום שהוגש נגד הנאשם מייחס לו עבירה של חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**). לפי הנטען בכתב האישום, ביום 7.2.2012 סמוך לשעה 8:30, על רקע פיטוריו של הנאשם מעבודתו, תקף את המתלונן, עובד במוסך, בכך שהכה אותו בפניו באגרופיו ובאמצעות חפץ מברזל. כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמה למתלונן חבלה חמורה.
2. כתב האישום הוגש לראשונה ביום 21.12.2014. עובר להגשתו, ביום 27.10.2014, נשלחה הודעת יידוע לכתובת בה התגורר הנאשם, על פי רישומי המאשימה, אך דבר הדואר הוחזר עם הציון "לא נדרש". ביום 8.3.2015 בוטל כתב האישום לצורך איתור הנאשם. ביום 16.8.2015 - לקראת חידוש ההליכים בתיק הנוכחי - נשלחה הודעת יידוע נוספת לנאשם, הפעם לכתובת בית אמו. גם במקרה זה דבר הדואר הוחזר עם הציון "לא נדרש". יצוין כי, כפי שעולה מטיעוני הצדדים, מכתב היידוע נשלח לבית אמו של הנאשם מכיוון שמקום זה שימש חלופת מעצר עבור הנאשם בתיק אחר.
3. ביום 12.10.2015 הוגש כתב האישום בשנית, והודעה על מועד הדיון נשלחה לבית אמו של הנאשם מטעם בית המשפט. הנאשם התייצב למועד הדיון ביום 16.12.2015.

טענות הצדדים

4. בישיבת יום 31.5.2016 ביקש הסנגור לבטל את כתב האישום נגד הנאשם בשל כך שלא בוצע הליך

שימוע. לטענת הסנגור, אין לזקוף אי קבלת הודעת השימוע לחובת הנאשם, וזאת מכיוון שהכתובת אליה נשלחה ההודעה אינה הכתובת בה חי והתגורר הנאשם. הסנגור טען כי בסיס נתונים שגוי וחסר הוא אשר גרם למאשימה לסבור כי הנאשם מתגורר בבית אמו, אשר שימש כחלופת מעצר בלבד עבור הנאשם בתיק אחר, כאשר לאחר מכן לא שהה עוד הנאשם בכתובת זו. הסנגור טען כי העובדה שהמאשימה שלחה פעמיים הודעת שימוע, הן לפני הגשת כתב האישום בפעם הראשונה והן לפני הגשתו המחודשת בתיק זה, יש בה כדי להעיד על כך שהיא סברה שיש הכרח לבצע שימוע בטרם הגשת כתב האישום גם בפעם השנייה. לטענת הסנגור, אי שליחת הודעת היידוע פוגעת בזכויות הנאשם ללא הצדק, ואינה ניתנת לריפוי על ידי עריכת שימוע בדיעבד, שכן בכך יהיה "ניסיון לצאת ידי חובה" מבלי לקיים הליך ראוי והוגן. הסנגור הדגיש כי רצונו של הנאשם לבצע הליך שימוע נעוץ בסיכויי הגנה גבוהים ומשמעותיים.

5. ב"כ המאשימה טען מנגד כי המאשימה פעלה ללא דופי בהגישה את כתב האישום, שכן הנאשם התייצב לדיון שהיה קבוע ליום 16.12.2015 לאחר שזומן לדיון זה בכתובת בית אמו, אותה כתובת אלי נשלחה הודעת היידוע שלא נדרשה. ב"כ המאשימה טען כי על פי הפסיקה, החזרת דבר דואר כ "לא-נדרש" מהווה המצאה כדיון. כן טען כי ככל שקיימות טענות כבדות משקל אשר יש בהן להביא לביטול כתב האישום, אלו תישמענה על ידי המאשימה בנפש חפצה.

דיון והכרעה

6. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, אני סבור כי דין הבקשה לביטול כתב אישום להידחות תוך מתן הוראות למאשימה לקיים "שימוע בדיעבד". להלן נימוקי -

7. סעיף 60א' לחסד"פ קובע כי חובה ליידע חשוד בעבירת פשע על העברת חומר חקירה שנאסף נגדו לרשות התובעת. לפי ס"ק (א): **"רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה..."**. ס"ק (ג) קובע כי: **"נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדיון גם בלא חתימה על אישור מסירה"**. חשוד רשאי בתוך 30 ימים ממועד קבלת ההודעה לפנות בכתב לרשות התביעה בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת אישום בעבירה פלונית (ס"ק ד).

8. לזכות השימוע מספר תכליות. בראש ובראשונה היא נועדה להגן על זכויות חשודים, שלא יהפכו לנאשמים מקום שקיימים טעמים שמצדיקים להימנע מכך, בין אם טעמים שבמסד הראייתי הקיים ובין אם טעמים אחרים. עמדה זו נובעת מההכרה כי עוד לפני מתן הכרעת הדין על ידי בית המשפט, הגשת כתב אישום נגד נאשם היא מאורע משמעותי בחייו שאין להקל בו ראש. לפיכך, ככל שיהא בידי החשוד לשכנע את התביעה שאין להעמידו לדיון, תיחסך ממנו הפגיעה האינהרנטית הנלווית לאישום פלילי בעבירה חמורה. כמו כן, קיום זכות השימוע עשוי לייעל את מלאכת התביעה (ראו: ע"פ 1053/13 **היכל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 23.6.2013) (להלן: **עניין היכל**)). עם זאת, הודגש בפסיקה כי: **"זכות הטיעון הקבועה כיום בסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי אינה מעוגנת בעיקרי הצדק הטבעי ובעקרונות היסוד של הליך מנהלי תקין, והיא קמה רק מכוח הוראתו המפורשת של המחוקק"** (ראו: בג"ץ 3495/06 **הרב הראשי לישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה** (פורסם בנבו, 30.7.2007)). למעשה, סעיף 60א' לחסד"פ נועד ליצור הסדר אחיד בנוגע למתן זכות טיעון לחשודים נוכח המצב שהיה קיים בעבר, לפיו היה

נהוג ליתן זכות טיעון לחלק מן החשודים, דבר שפגע בעקרון השוויון והאחידות.

9. המדובר אפוא בהליך שהוא חלק מהחלטת הרשות להעמיד חשוד לדין, שהיא החלטה מנהלית בתכליתה, ועל כן - יש לבחון אי קיומה של זכות הטיעון על רקע תכליתה ותוך הבחנה בין קיומו של פגם בהליך, ככל שקיים, לבין תוצאת הפגם. את תוצאת הפגם יש לבחון במשקפי כללי הביקורת של המשפט המנהלי, אשר בגדרם יש להחיל את תורת הבטלות היחסית (**עניין הייכל**, פסקה 13 לפסק הדין). ההלכה הפסוקה בדבר הבטלות היחסית מורה כי במסגרת הביקורת השיפוטית על פגם שנפל בהחלטה, יש להבחין בין שני מישורים: המישור האחד הוא הפגם עצמו; המישור השני הוא נפקות הפגם אשר תוכרע על פי חומרת ההפרה בהתחשב בנסיבותיו הספציפיות של כל מקרה (רע"פ 4398/99 **הראל נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(3) 637 (2000)). לטעמי יש לשקול במכלול השיקולים את זכותו של החשוד להליך הוגן, אשר נפרשת גם לשלב זה של ההליך הפלילי.

10. במקרה שלפנינו עולה כי כתב האישום הוגש בעבר ובוטל בשל אי התייצבות הנאשם, והוגש בשנית במסגרת תיק זה. עובר להגשת כתב האישום בגלגולו הקודם נשלחה ביום 27.10.2014 הודעת יידוע לכתובת בה התגורר הנאשם על פי רישומי המאשימה: רח' משה גושן 2 דירה 23 כניסה א', אך ההודעה לא נדרשה. בהליך הראשון, כתב האישום בוטל לצורך איתור הנאשם. עובר להגשת כתב האישום בתיק הנוכחי, נשלחה הודעת יידוע נוספת ביום 16.8.2015 לכתובת אמו של הנאשם, ברח' שפרינצק 29 כניסה ב', אשר שמשה עבורו חלופת מעצר בתיק אחר בו הוגש נגדו כתב אישום (כפי שניתן היה ללמוד מפרוטוקול הדיון בבקשת המעצר עד תום ההליכים בעניינו של הנאשם במ"ת 4437-07-15 מיום 21.7.2015 שהוגש במהלך הטיעונים). גם הפעם ההודעה לא נדרשה. לבסוף הוגש כתב האישום בשנית ביום 12.10.2015, והודעה על מועד הדיון (ביום 16.12.2015) נשלחה מטעם בית המשפט לבית אמו של הנאשם. הנאשם התייצב למועד הדיון הקבוע.

11. אכן קיימות ספקות אם המאשימה מילאה עד תום את חובתה ביידוע הנאשם על כוונה להגיש נגדו כתב אישום כאשר הוגש כתב האישום בתיק הנוכחי. עובר להגשת כתב האישום כאן, שלחה המאשימה הודעת יידוע; ההודעה נשלחה לבית אמו של הנאשם, אשר שימש עבורו כחלופת מעצר בתיק אחר. בשים לב לזמניותה - מטבע הדברים - של חלופת המעצר, היה ראוי כי במקביל ובנוסף תשלח גם לכתובת מגוריו הקבועה של הנאשם, הידועה למאשימה, כפי שנעשה בעת שליחת הודעת היידוע בפעם הראשונה. למצער, ראוי היה לערוך בדיקה נוספת אם חלופת המעצר עדיין רלוונטית ועדכנית. מנגד, לא ניתן להתעלם מכל שבפעם הראשונה בה נשלחה הודעת היידוע, נשלחה ההודעה לכתובת הנאשם שהייתה ידועה למאשימה, בדואר רשום ולא עלתה טענה שאין זו כתובת הנאשם. גם באותו גלגול, לא נדרש דבר הדואר על ידי הנאשם. על פי סעיף 60א(ג) גם ללא חתימה על אישור מסירה ניתן לראות את ההודעה כאילו הומצאה כדין.

12. הסנגור טען כי העובדה שהמאשימה שלחה הודעת יידוע טרם הוגש כתב האישום בתיק הנוכחי, לאחר שבוטל בעבר בשל איתור הנאשם, מלמדת על כך שהיא ראתה עצמה מחויבת לקיים חובת היידוע, גם אם היא יצאה ידי חובה בעבר. גם אם אקבל הילוכו זה של הסנגור, וגם אם יש לראות חובה ליידע את הנאשם גם מקום שכתב האישום בוטל בעבר - וטעם רב בטענה זו - אינני סבור כי מכלול הנסיבות במקרה זה, מביא לתוצאה לה מייחל הסנגור. גם אם יש לראות פגם מסוים בהתנהלות המאשימה, אין אני סבור כי

תוצאתו צריכה להוביל לביטול כתב האישום. סבורני כי התרופה תימצא בקיום "שימוע בדיעבד".

13. אכן על המאשימה להקפיד ולקיים חובת יידוע ושימוע מראש. בפסיקת בתי המשפט קיים ביטוי לתוצאות שונות למקרים בהם הופרה חובת היידוע והשימוע, והנאשם בבקשתו אף הפנה לפסקי דין אחדים. ואולם, הפרת החובה לחוד ותוצאות ההפרה לחוד. יש לבחון כל מקרה לגופו ולפי נסיבותיו. בנסיבות מקרה, ולאור קביעותי דלעיל, אינני סבור כי הפגם שנפל מצדיק ביטול האישום. יש לזכור כי כתב האישום הוגש פעמיים וכי אין טענה לכך כי בפעם הראשונה בה הוגש כתב אישום, לא קיום הליך יידוע ושימוע כהלכתו. לאור כך, סבורני כי בנסיבות המקרה, ביצוע הליך שימוע בדיעבד, שעה שההליך הפלילי מצוי בשלב מקדמי וכאשר הנאשם טרם מסר מענה למיוחס לו בכתב האישום, יש בו כדי לרפא את הפגם באופן שיתאפשר לנאשם לשטוח בפני התביעה את טענותיו.

14. הגם שניתן למצוא יתרונות רבים לקיום שימוע מבלי שכתב האישום יהיה תלוי ועומד, עדיין, התוצאה הנגזרת מהפגם קשורה בחומרת הפגם. באיזון הראוי סבורני כי ניתן להורות על קיום שימוע בדיעבד. אין צורך לומר כי המאשימה מצווה לבחון את טענות הנאשם בלב פתוח ונפש חפצה - וחזקת התקינות מקנה לה זכויות אך גם מטילה עליה חובות. ב"כ המאשימה אף הצהיר בפניי כי כך יעשה. כמובן שבמסגרת הליכי השימוע יוכל הנאשם להביא את מכלול טענותיו ובכלל זה טענות לגבי כך שתיק החקירה נסגר תחילה ונפתח רק לאחר שהוגש ערר על ידי המתלונן, וכן טענות לגבי חלופ זמן מעת ביצוע העבירה ומחדלי חקירה, וראוי כי המאשימה תיתן את הדעת למכלול טענות אלה.

15. סוף דבר - הבקשה לביטול כתב האישום נדחית. עם זאת, אני מורה למאשימה לקיים הליך שימוע בו יוכל הסנגור להעלות את טענות הנאשם. הליך זה יתקיים תוך 45 ימים מהיום (ימי הפגרה במניין).

16. **כדי לאפשר קיום החלטתי זו, אני דוחה את ההקראה ליום 21.9.2016, שעה 9:00.**

17. **המזכירות תשלח את החלטתי לב"כ הצדדים.**

ניתנה היום, י"ג סיוון תשע"ו, 19 יוני 2016, בהעדר הצדדים.